

Historik

Ångaren Alma af Stafre har under säsongen 2023 glädjen att fira sitt 150-årsjubileum. Då är det samtidigt 30 år sedan hon åter sattes i trafik efter den totalrenovering som utfördes av ideelltarbetande personer i Stavre.

Alma har under sina 150 år fått vara med om slitsamma år då hon arbetade i flottningen med att bogsera timmer på Revsundssjön. I 83 år var Alma en viktig länk i det transportsystem som byggdes upp när skogarna runt Revsundssjön skulle utvinnas för sågverk och massafabriker i sundsvallsområdet. Industrialiseringen ledde till att skogsarbete och flottning blev allt viktigare i inlandet. Trakten kring Revsundssjön blev då ett inflyttningsområde med stark folkökning. Efter järnvägens öppnande 1879 startades även sågverk i flera byar längs vid Revsundssjön. Ett av dem var Stavre ångsåg där bokens "huvudperson" – Alma – hade sin hemmahamn.

Sedan Alma sommaren 1957 "pensionerats" från flottningen gick hon skiftande öden till mötes. Vid minst två tillfällen räddades hon från att skrotas. Det började med att göteborgaren Bengt Röstlund, med rötterna i Stavre, köpte henne av flottningsföreningen och drog henne av slipen på varvsområdet Bygget. Hon ankrades sedan i sjön och användes som sommarstuga till 1963 då Röstlund sålde henne till Revsunds hembygdskommitté, som tänkte använda henne i turisttrafik. Ekonomin gick emellertid inte att ordna och i stället hamnade hon 1966 i Djursholm där hon fick genomgå en ordentlig renovering och sedan blev en fritidsbåt. Under denna tid gjorde hon bl a turer i Stockholms skärgård, på Ålands hav och en långresa till Polen.

Nästa anhalt blev Göteborg dit hon såldes 1971. Alma fick även där fortsätta som fritidsbåt. Tyvärr blev hon då hårt åtgången av saltvattnet och var i början av 1980-talet återigen nära att skrotas. Ånyo gjorde Bengt Röstlund en viktig insats genom att tipsa några personer i Bräcke om att Alma var till salu. De gjorde affär och flyttade henne till Bräcke 1985. Efter några år fann ägarna det ogörligt att renovera henne eftersom man saknade resurser. Lösningen blev i stället att hon 1990 överläts till Stavre bygdegårdsförening, som utsåg en "Almakommitté" under ledning av Carl-Erik Rodling. Under tre års tid renoverades Alma i grunden av ideelltarbetande personer. 1993 sjösattes hon och har sedan gått i trafik i sina gamla hemmavatten. Ångbåtsföreningen Alma af Stavre har i 30 år kunnat erbjuda fasta turer och chartertrafik med inriktning på traktens kulturhistoria. Föreningen arbetar ideellt och 30-35 personer har årligen varit engagerade i fartygets underhåll och drift.

Alma har efter återkomsten ånyo blivit en symbol för Stavre och bygden runt omkring. Hon har både blivit K-märkt och utnämnts till T-fartyg av särskilt kulturhistoriskt intresse.

Alma är under jubileumsåret i ett utmärkt skick. Tack vare de två projektbidrag från Riksantikvarieämbetet som Almaföreningen beviljades åren 2019 och 2020 och omfattande ideella arbetsinsatser har Alma ett nytt trädäck och ett renoverat skrov.

När Alma kom tillbaka till Stavre och renoveringen skulle påbörjas gav Bräcke kommun ett startbidrag som främst var avsett för de kostnader som ett byte av rostskadade plåtar skulle innebära. Eftersom något företag inte var intresserat att utföra jobbet valde man att själv klara av bockning och svetsning av plåtarna. Det innebar att man kunde använda bidraget till andra kostnader.

Inför renoveringen skapades ett startkapital på ca 200 000 kr genom att flera medlemmar var och en borgade för 2 000 kr. När dessa skulle betalas och borgen upphöra valde flera av medlemmarna att donera återbetalningen som skulle ha genomförts